

Møre og Romsdal
fylkeskommune

-Ein tydeleg medspelar

Folkehelsemeldingen 2019 - Gode liv i eit trygt samfunn (Meld. St. 19 (2018-2019))

Program for folkehelsearbeid i kommunene

18. september, Sigri J. Spjelkavik

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Mål for folkehelsepolitikken

- Noreg skal være blant dei tre landa i verda som har høgast levealder
- Befolkninga skal oppleve fleire leveår med god helse og trivsel og mindre sosiale helseforskjellar
- Vi skal skape eit samfunn som fremjar helse i heile befolkninga
- Redusere talet på personar som dør for tidleg av ikkje-smittsame sjukdommar (WHO) med 30 % innan 2030
- FNs 17 globale mål for berekraftig utvikling – "leaving no one behind"

Gode liv i eit trygt samfunn

- Del I: Forsterka innsats
 - Tidleg innsats for barn og unge
 - Strategi for å førebyggje einsemd
 - Mindre sosial ulikskap i helse
- Del II: Innsats for eit trygt samfunn og gode levevanar
- Del III: Eit effektivt folkehelsearbeid

Del I: Forsterka innsats

- **Tidleg innsats for barn og unge:**
 - God samhandling på tvers i tenesteapparatet
 - Godt foreldreskap, trygge og gode heimar og eit trygt og godt nærmiljø
 - God kvalitet i barnehagen, skulen og SFO
 - Førebygging av vald og overgrep
- **Strategi for å førebyggje einsemd:**
 - Lanserer ein *Strategi for å førebyggje einsemd (2019-2023)*
 - Meir kunnskap om einsemd og effektive tiltak for å redusere uønskt einsemd
- **Mindre sosial ulikskap i helse**

Det er nødvendig med tiltak som rettar seg mot heile årsakskjeda: frå grunnleggjande levekårsforhold til levevanar, fysiske og sosiale miljøfaktorar og helsetenester

Del II: Innsats for eit trygt samfunn og gode levevanar

- Aktivitet, deltaking og sosialt fellesskap for eldre menneske
- Oppfølging av *Mestre hele livet (2017-2022)*
- Innsats mot vald og overgrep
- Førebygge skader og ulykker
- Forhindre antibiotikaresistens
- Strålevern, godt smittevern, mattryggleik og trygt drikkevann
- Vidareføring av arbeidet med å satse på auka fysisk aktivitet, betre kosthald og mindre bruk av tobakk og rusmiddel

Del III: Eit effektivt folkehelsearbeid

- Tverrsektoriell innsats
- Vidareutvikle eit kunnskapsbasert folkehelsearbeid
- Gjennomgang av folkehelselova
- Vil vurdere korleis ein betre kan samordne nasjonal informasjon og statistikk på folkehelseområdet
- I kapitlet om *Helse i all politikk* er det særleg innsats i frivillig sektor og samarbeid med næringslivet som er trekt fram
- Eit styrka samarbeid med forskingsmiljø og forvaltninga på ulike nivå blir viktig

Program for folkehelsearbeid i kommunane (2017-2027)

- Ei satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet
- Integrere psykisk helse som ein del av det lokale folkehelsearbeidet og fremme lokalt rusførebyggande arbeid
- Barn og unge er prioritert målgruppe
- Kunnskapsbasert utvikling og spredning av tiltak

Resultatmålene

- Innen 2019 har de fleste kommunene inkludert forhold som fremmer psykisk helse og det rusforebyggende arbeidet som en del av oversiktsarbeidet etter folkehelseloven, og i 2023 har alle kommuner det
- Innen 2020 har de fleste kommuner drøftet utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse og trivsel og bruk av rusmidler og avklart eventuelle planbehov, og i 2024 har alle kommuner det
- Innen utløpet av programperioden (2027) har alle kommuner økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid for å fremme psykiske helse, og drive et systematisk og langsiktig rusmiddelforebyggende arbeid som en del av folkehelsearbeidet

(Nedkortet)

«Frå utanforskap til innanforskap med program for folkehelsearbeid i Møre og Romsdal 2019-2024»

- Barn og unge i Møre og Romsdal skal oppleve **innanforskap** gjennom å vere del av eit fellesskap, ha positive relasjonar til vaksne, jamgamle og yngre. Gjennom dette redusere risikoen for rusproblematikk og fremme god psykisk helse for barn og unge
- Barn og unge skal ha høve til **medverknad** i sin kvardag og på dei arenaer dei deltek
- Programmet skal medverke til å utvikle **kunnskapsbaserte tiltak, arbeidsmetodar og verktøy** for å fremme innanforskap som gjer at kommunane i Møre og Romsdal aukar sin kapasitet og kompetanse til å drive eit systematisk og langsiktig folkehelsearbeid kring temaet

Tiltaksutvikling i kommunane

- Det er kommunane som må foreslå tiltak, basert på eige utfordringsbilde, målsettingar og planer
- Er befolkningsretta og ligg «til venstre i årsakskjeda»
- Er bygd på medverknad
- Har element av innovasjon i seg
...«forskjell i form av ny praksis, en ny teneste eller nye former for samarbeid», KS
- Er tilrettelagt for evaluering

Oppsummering

- 1. Kunnskapsbasert utvikling av tiltak i kommunene*
- 2. Kompetansestøtte og erfaringsspredning på tvers av kommuner og fylker*
3. Videreutvikling og implementering av styringsdata
4. Styrket samarbeid mellom aktører
5. Samordning av statlige føringer og virkemidler rettet mot kommunene